

БОГДАН ЯРОПОЛК БОДНАРУК: ФРАГМЕНТИ МОГО ЖИТТЯ

Родом я зі Стрийщини, що на Львівщині. Під час Другої світової війни батьки були вивезені німцями на примусову працю до Гамбургу. Після війни опинилися в одному з таборів переміщених осіб – у так званому таборі Ді-Пі (Displaced Persons) в англійській зоні окупації.

У 1948 році родина переїхала до Бразилії. Всіх емігрантів в той час звозили на острів Ilha

das Flores коло Rio de Janeiro. Там ми перебули 100 днів. Під час нашого побуту на острові померло 60 дітей через епідемію, тропічний клімат.

По прибутті емігрантів після Другої світової війни досить активними були українські громади в Сан Пауло і Ріо Гранде до Сул. Українська мова затрималась по селах-колоніях. Але коли українці переїздили до великих міст, то майже всі бразилійщилися.

Так сталося, що моя Мама Леонтія ще в Долині (Україна) ходила до гімназії з Миколою Іванівим. Він опісля пішов до монастиря оо.Василіян і став монахом. Опісля переїхав до Прудентополя, де став ігуменом Василіянського монастиря. При Василіянському монастирі була Мала Семінарія, і о. Іванів запросив Батька Івана переїхати до Прудентополя викладати латину та українську мову в Малій Семінарії. Мама Леонтія почала викладати латину та українську мову в гімназії Сестер Служебниць. Крім викладання у Малій Семінарії, Батько також був редактором газети «Праця». Вона тепер перестала виходити.

Народню школу і початкову гімназію я скінчив у Малій Семінарії оо. Василіян у Прудентополі. Крім Малої Семінарії оо. Василіян, де викладали українською мовою, у Прудентополі була ще гімназія Сестер Служебниць (викладали португальською та українськими мовами) і заклад Катехиток ім. св. Ольги (українською мовою). Катехитки гуртували дівчат із незаможних родин, які походили із колоній-селищ, давали їм освіту, яка пізніше допомагала їм отримати працю.

Прудентопіль в цей час був назагал «українським містечком» – майже всі мешканці в той час говорили по-українськи*. Сестри Служебниці також мали шпиталь. На великі свята багато селян приїзджали до Прудентополя, щоб величаво відсвяткувати у Матірній Церкві. Під час Різдва-

* Прудентополіс (порт. Prudentópolis, стара українська назва Прудентопіль) – муніципалітет та його адміністративний центр у штаті Парана, у південній частині Бразилії. Населення муніципалітету станом на 2008 рік становило 50 614 мешканців [1], з яких 75% були українського походження, що де-факто робить Прудентополіс столицєю української громади в Бразилії (з Вікіпедії).

Прудентопіль, семінарія

Прудентопіль, гімназія Сестер Служебниць

Прудентопіль, господарство

Курітиба, учасники театральної вистави

них Свят ми ходили колядувати із Звіздуо та віншувати на Новий Рік. Я неодноразово виступав з декламаціями на різних патріотичних святах. Пам'ятаю, коли російські бандити вбили генерала Тараса Чупринку (Романа Шухевича), ми всі були в жалобі. На шкільних прогулянках співали упівські пісні – воїни УПА в той час були в нас найбільшими героями.

У 1954 році родина переїхала до Курітиби, столиці штату Парана. Тут я продовжив навчався у наступних трьох класах «Curso Científico», що відповідає вищим класам середньої школи. А власне середню школу закінчив у «Colegio Estadual do Parana».

У Курітибі за нашого перебування жила досить велика громада українців, виходила українська газета «Хлібороб», функціонувало Товариство Прихильників Української Культури (ТПУК) та «Об'єднання Хлібороб». Були активними Українська Греко-Католицька Церква та Українська Православна Церква. Там, де я виростав, не було жодних расових проблем – чи то в школі, чи на праці. Ніхто не звертав уваги, якого кольору у вас шкіра.

1958 року я склав вступні іспити до Паранського Університету і почав перший рік студій на факультеті хемічної інженерії. Батько мусів працювати не професійно, і це його дуже пригноблювало. Фінансово нашій родині жилося досить «скромненько». Коли ж родичі з США сконтакувалися

Відліт із Курітиби до США

з моїми батьками і запросили їх переїхати до США, то Батько не хотів – казав, що вже старий їхати до Америки.

Мій старший брат закінчив хемічну інженерію і вирішив заручитися з бразилійкою. Батько був дуже строгим і вимогливим. У нашій хаті панувала **українська мова**. І коли довідався, що мій брат заручився не з українкою, то вирішив їхати до США. Мені довелося перервати студії.

У 1960 році родина переїхала до Чикаго. Спочатку був змушений цілоденно працювати, а ввечері опановував університетські курси. Опісля студіював хемічну інженерію в Illinois Institute of Technology, де 1966 року отримав ступінь бакалавра з хемічної інженерії. В цьому ж Університеті 1973 року отримав ступінь магістра екологічної-хемічної інженерії. Докторат з хемічної технології отримав у 1975 році в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, захистивши дисертацію «Очишувальні процеси в газифікації вугілля».

Працював інженером спочатку в приватних компаніях – оливо-газових та сталеварні, де запатентував кілька очишувальних процесів у виробництві сталі. Згодом перейшов на роботу до державних міністерств. У Міністерстві Охорони Довкілля (U.S.EPA) спеціалізувався на очишувальних процесах в американських сталеварнях. Опісля перейшов до Міністерства Енергетики (U.S. Department of Energy), де спеціалізувався в газифікації вугілля і працював як технічний менеджер (technical manager) першої в Америці комерційної фабрики газифікації вугілля, побудованої в штаті North Dakota.

Два місяці перебував на озері Маракайбо-Венесуела на будівництві газових фабрик.

Після закінчення студій був членом американських професійних організацій: American Institute of Chemical Engineers і American Institute of Metallurgical Engineers.

Брав активну участь в українському суспільному житті. Ще за студентських часів (1962-1963 рр.) очолював Українську Студентську Громаду в Чикаго. Одночасно був членом комітету збирання фондів на українознавчі студії в Гарвардському Університеті.

Упродовж 1971-1972 рр. очолював Товариство Українських Інженерів у Чикаго. Був заступником голови Товариства «Рідна Школа» в Чикаго (1985-1986), очолював «Пласт-Прият» у Чикаго (1983-1984).

Після аварії в Чорнобилі (1986) нав'язав контакти із «Зеленим Світом» в Україні. Брав участь у радіо-мості Київ-Чикаго (екологічні проблеми), а також старався допомагати потерпілим дітям у Чорнобилі: вітамінами, книжками та забавками.

Від 1995 року почав активну працю в Товаристві Української Мови (ТУМ) у Чикаго, донині виконую функцію організаційного референта. Після проголошення незалежності України неодноразово її відвідував разом з дружиною Вірою, головою ТУМ. Продовжуємо активну співпрацю з усіма обласними «Просвітами» в Україні.

Був ексекютивним віце-президентом Союзу Українських Філателістів і Нумізматиків (1995-1999), а також членом ексекютиви Українського Інституту Модерного Мистецтва в Чикаго (1999-2003). Від 2000 року є членом Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) в Америці.

2006 року обраний до управи Українського Національного Музею в Чикаго. Був волонтером і давав тури у Field Museum of Natural History (один із найбільших музеїв природознавства у світі – четвертий за ліком), а також у Morton Arboretum (один із найбільших ботанічних парків у США).

Після переїзду на Флориду давав тури в Ringling Museum of Art як волонтер, а тепер даю тури у Historic Spanish Point (археологічний-піонерський-природний музей).

Понад вісім років є членом управи Українського Релігійного та Культурного Осередку ім. св. Андрія в Норт-Порті. Належу до екологічних товариств Sierra Club і Green Peace.